

SmartRail Ecosystem & Lyyli Living Lab

EUI-webinaari: Decarbonized cities -ohjelma ja Innovatiiviset julkiset hankinnat

**Tampereen
Ratikka**

// Muutakin kuin matka //

Iiro Palosara, Kalustoinsinööri, Tampereen Raitiotie Oy

Tampereen Ratikka lyhyesti

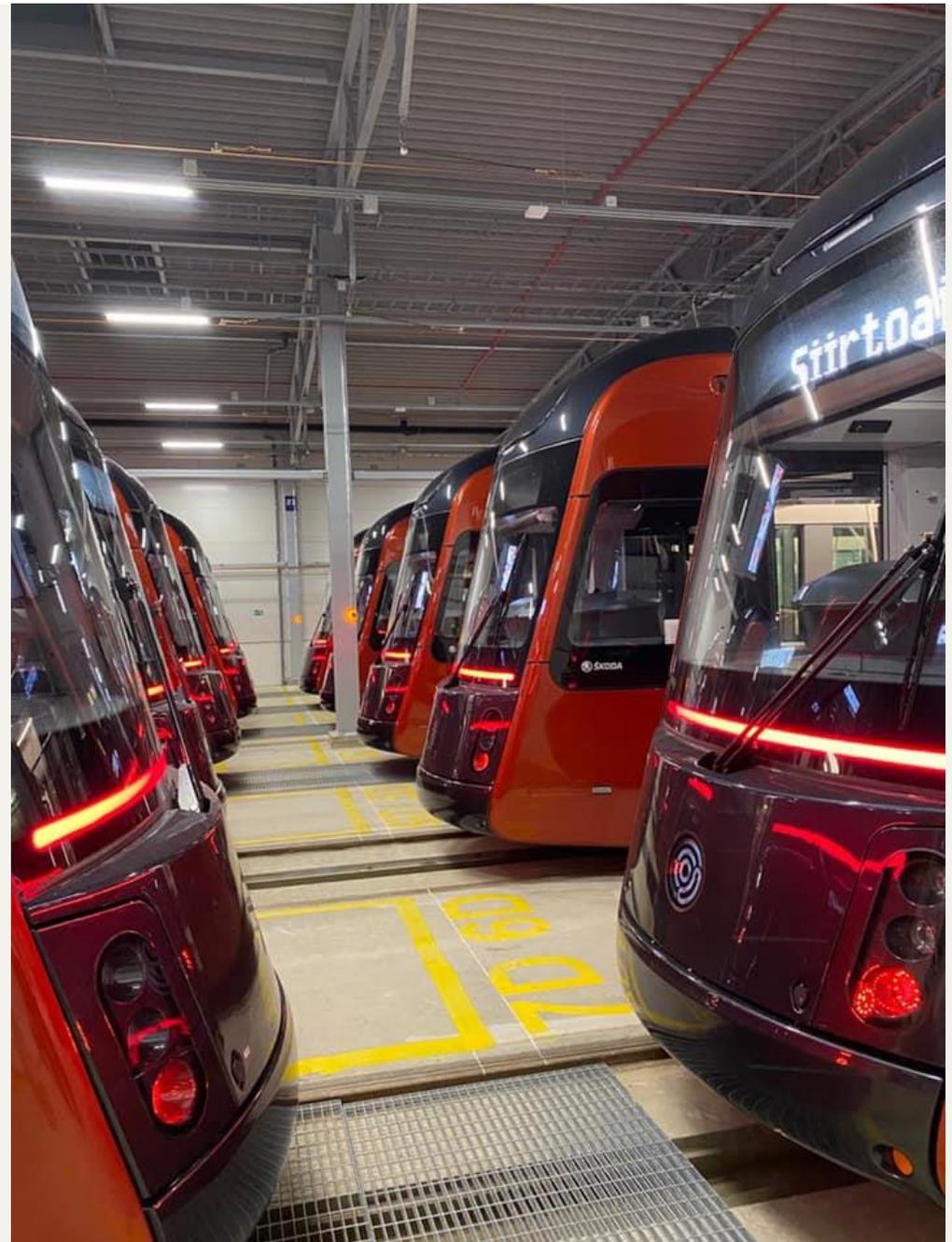

**Tampereen
Ratikka**

Raitiovaunut

- Valmistaja: Škoda Transtech Oy
- Tyyppi: ForCity Smart Artic X34
  - Pituus: 37,3 m (+10 m optio)
  - Leveys: 2,65 m
  - Korkeus: 3,6 m
  - Paino: 56,8 t
  - 264 matkustajaa (EL4)
- Tampereella 28 raitiovaunua

Raitiotie

- Käyttöjännite 750 VDC
- Radan pituus 22,2 km
- Vingole- ja urakiskoa
- Käyttölämpötila $-35^{\circ}\text{C} \dots +35^{\circ}\text{C}$
- Max. ajonopeus 70 km/h
- Min. kaarresäde 25 m.

Yli 70 000 päivittäistä matkustajaa!

Varikko

- Säilytyshalli 26 vaunulle
- Huoltohalli
  - Päivittäishuollot
  - Vaunun pesu
  - Korjaamo
  - Pyöräkertasorvi
- Testirata
  - Pisin suora 240 m
  - Max. nopeus 40 km/h

**Tampereen
Ratikka**

SmartRail Ecosystem

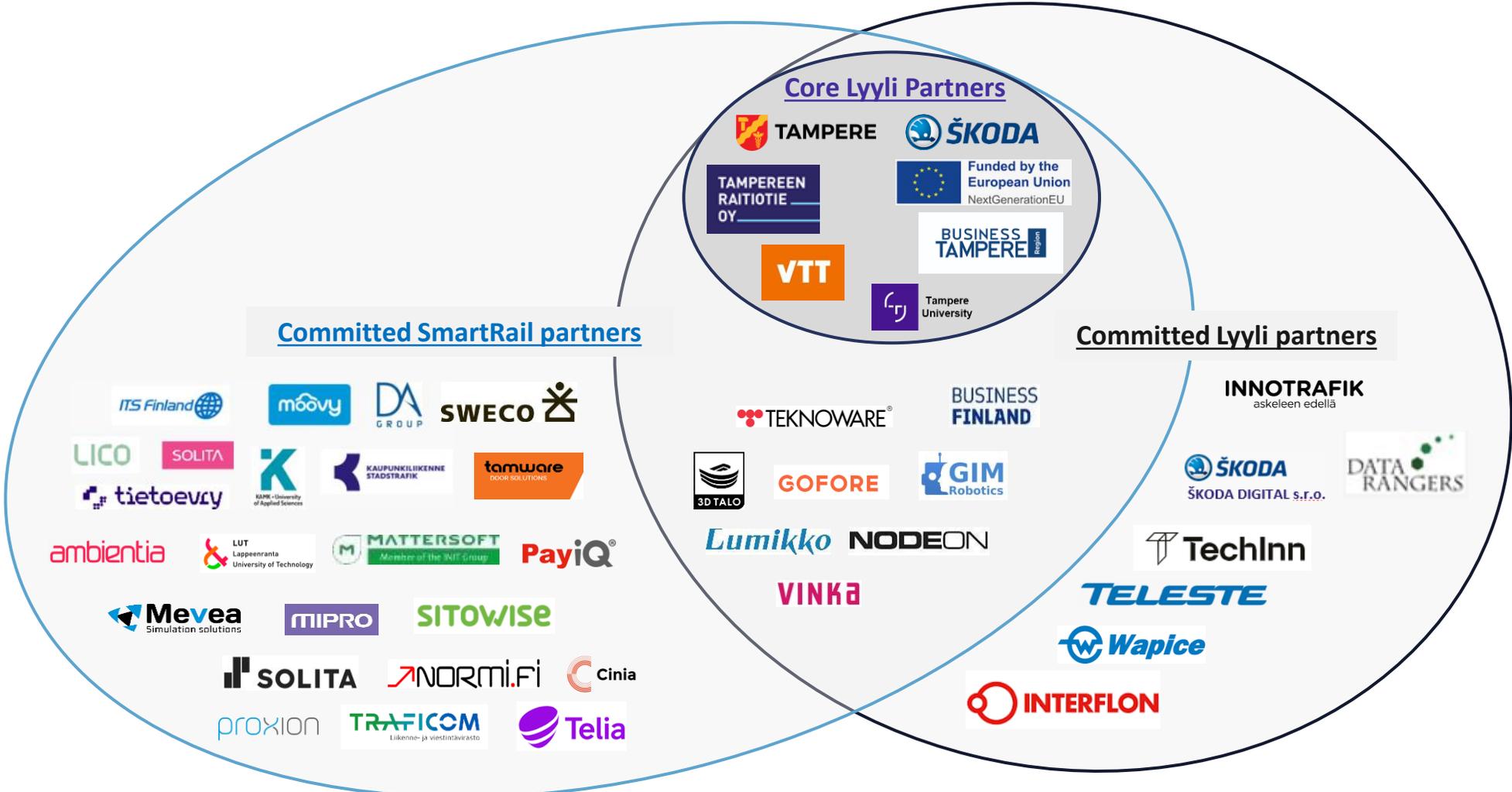
SmartRail Ecosystem

- SmartRail intends to become the market's most attractive provider of services integrated into tram systems
- The technological focus is to deliver the best tram in the world in terms of passenger and life-cycle services
- Increasing ecosystem promotes competitiveness and creates new business by means of systematic co-creation
- R&D&I is accelerated through agile experiments in the Lyli Living Lab environment
- <https://smartrailecosystem.com/>
- <https://www.tampereenratikka.fi/en/a-unique-urban-mobility-environment-for-tampere/>

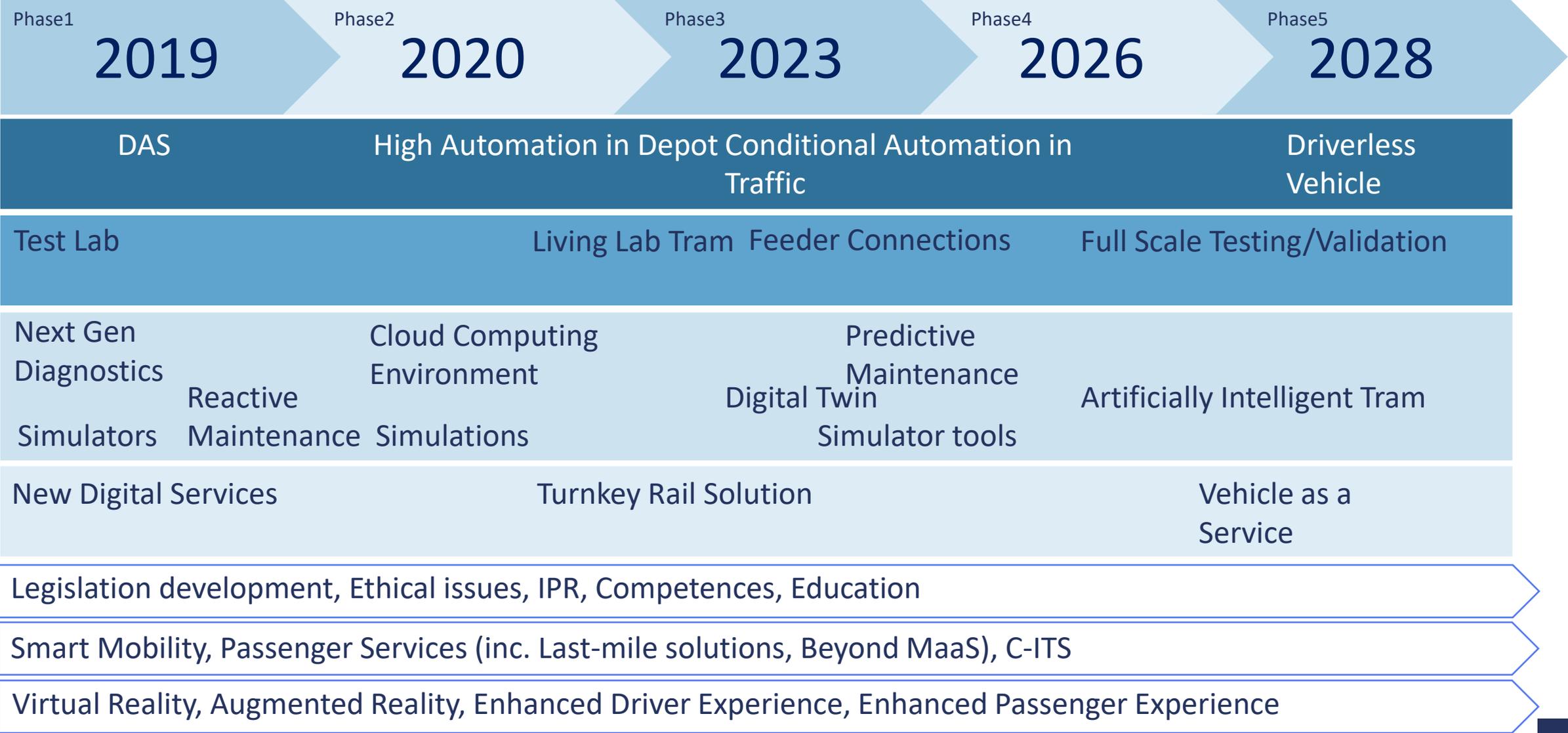

Picture: Tampere Tramway Ltd.

SmartRail Ecosystem & Lyyli Living Lab members

SmartRail Ecosystem Technology roadmap

SmartRail Ecosystem evolves in phases supported by Business Finland

SmartRail 1. innovation phase 2019-2021

Ecosystem vision and operating model
Ecosystem-based business
Autonomous systems
Simulations
Information systems

SmartRail 2. innovation phase 2020-2023

Predictive situation awareness
Smart sub-systems and structures
User-focused solutions
Impact assessments and indicators

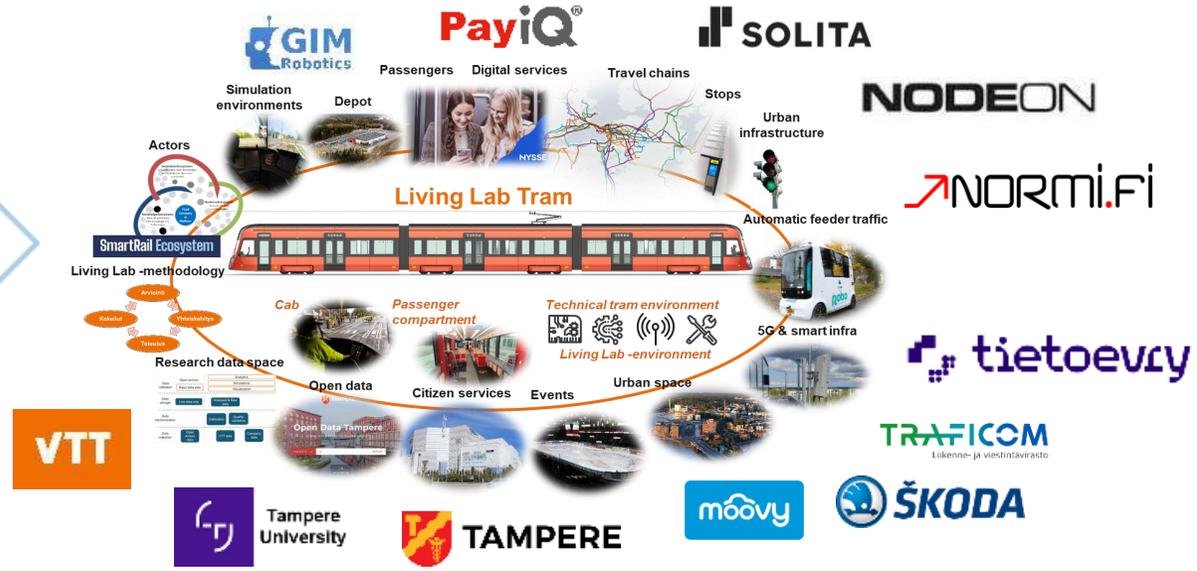

Includes background systems such as depot, data, service platforms, calculus, rail infrastructure etc.

SmartRail 3. innovation phase

SmartRail 3. innovation phase 2024-2026

Autonomous systems
Smart mobility & value-added services
Traffic management and safety
Ecosystem-based business

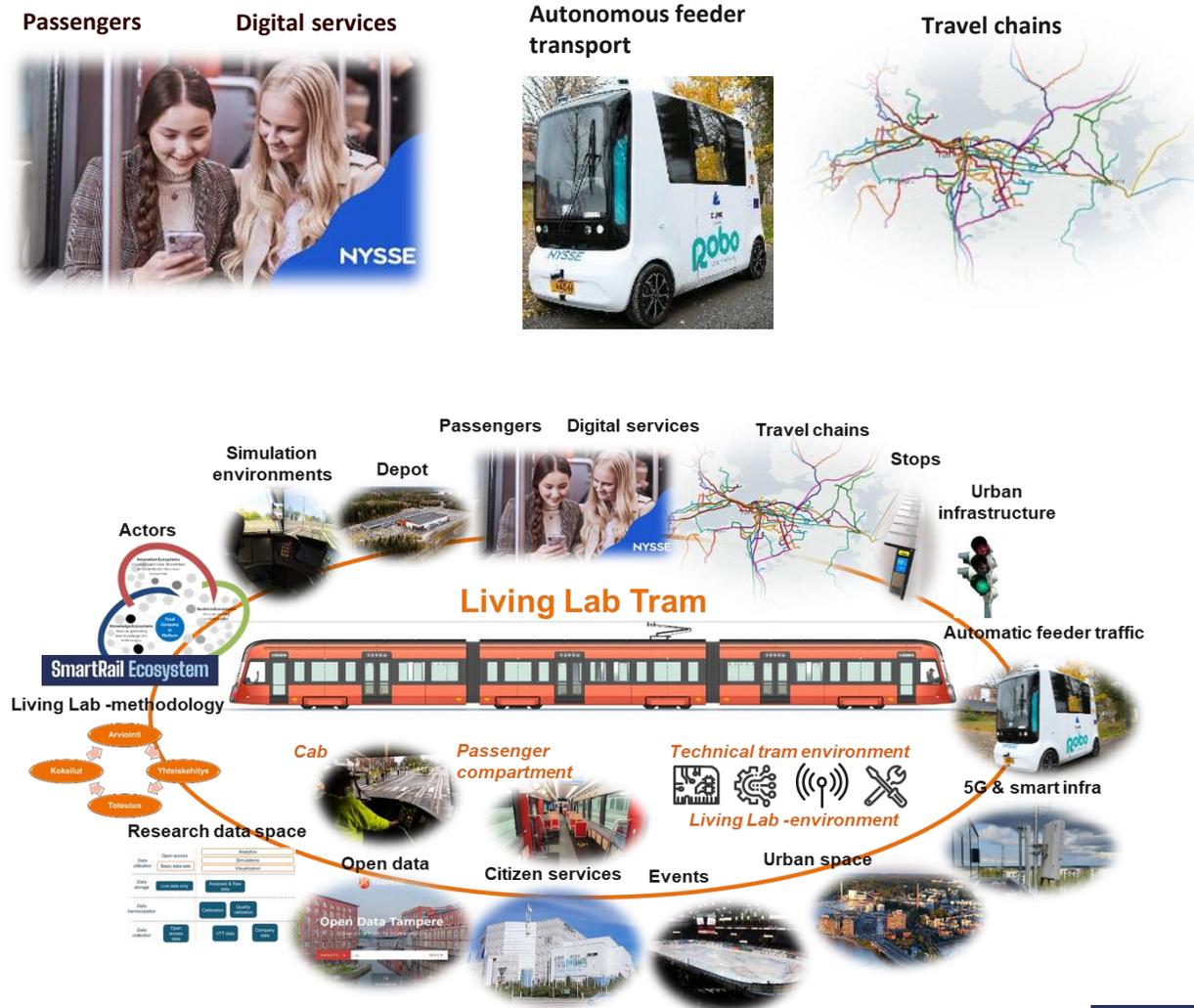
3. Innovation phase and Living Lab as a boost for ecosystem activities

3. Innovation phase, Q1/2024 – Q4/2026, budget circa 6 M€

- New main theme: transport and mobility services that connect to the tram system and autonomous urban mobility - including supporting technology and data solutions
- Ecosystem-based business: focus on developing, commercializing and internationalizing the co-offering of the SmartRail Ecosystem
- SmartRail#3 Consortium: GIM, Nodeon, iQ Payments, Moovy, Nodeon, Solita, Tietoevry, Normivalaistus, Traficom, City of Tampere, University of Tampere and VTT
- Will complement the "Rail Solutions from Finland" offering [Rail solutions from Finland offering available - Business Finland](#)

Lyyli Living Lab development environment in Tampere tram

- Concrete Living Lab -operations started in spring 2022
- Boost for product development, market references and implementation of sustainable, user-focused and autonomous urban mobility
- Unique development environment, data platform and showcase <https://www.tampereenratikka.fi/en/lyyli-living-lab/>

Lyyli Living Lab

Tampereen
Ratikka

Lyyli Living Lab

- Avoin TKI-ympäristö
- Rakennettu Tampereen raitiotiejärjestelmän ympärille
  - Testiratikka **Lyyli**, simulaattori, varikko, ratainfra ja liikennejärjestelmät
- **TURMS-innovaatioklusteri (Tampere Urban Rail Mobility Services) koordinoi toimintaa**
- Isäntäorganisaationa Tampereen Raitiotie Oy

TAMPERE

BUSINESS
TAMPERE

Euroopan unionin rahoittama
NextGenerationEU

Lyyli -raitiovaunu

- Testiratikka päivittäisessä liikenteessä
- Lisäasennettu 230 VAC sähkön ulosotto testilaitteita varten
- Laitekotelo
  - Ylimääräiset näytöt
  - 4/5G-yhteys
  - HW/SW ympäristö
  - Pääsy vaunun dataan sekä antureille

Simuloidut ympäristöt

Tram look-alike @ depot

Photo: Olli Pihlajamaa, VTT

Light tram look-alike

Photos: University of Tampere

Depot

Photo: Tampere Tramway Ltd.

Training simulator

Photo: Olli Pihlajamaa, VTT

Simulation environment

Laboratory

Photo: Olli Pihlajamaa, VTT

Photo: Janne Lahti, VTT

Tampereen
Ratikka

Kokeilut

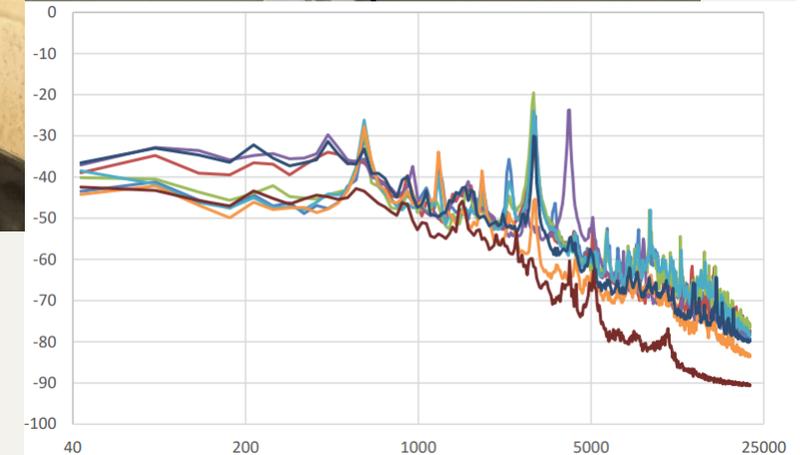
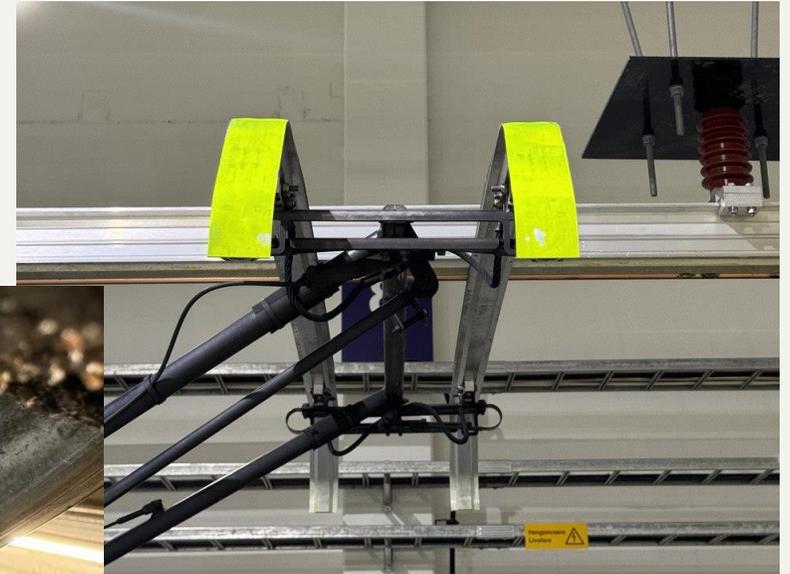
**Tampereen
Ratikka**

Esimerkkejä kokeiluista

- **Anti-Collision System (ACS)** → Lyyli oli Suomen ensimmäinen itsestään ajava ratikka! (Skoda & GIM-robotics)
- **Konenäköön perustuva matkustajalaskentajärjestelmä** (Skoda Transtech)
- **Viruksia torjuvat suodattimet HVAC-järjestelmässä** (Lumikko & VTT)
- **Kunnossapitokaluston käytettävyydenseurantajärjestelmä** (Data Rangers, Tampereen Ratikan kunnossapito)
- **HIPE-testaus ratikassa (Human-technology interoperability and artificial emotional intelligence)** → Raitiovaunun kyky tunnistaa sosiaalisia ongelmatilanteita matkustamossa (Teleste, Ambientia ja VTT)
- **Optipex EU-hanke** → Matkustusmukavuutta edistäviä ratkaisuja raitiovaunusta saatavan datan avulla (Suomesta Skoda TT, Teleste ja VTT)

Mitä voisi testata?

- Vaunun ja infran väliset rajapinnat
  - Värähtelyn vähentäminen
  - Hiilien eliniän kasvattaminen
  - Reaaliaikainen kunnonseuranta
- **Automatisoitu huolto**
  - Vaunun ulko- ja sisäpesu
  - Hiekoittimen täyttö
  - Pyörän ja virroittimen mittaus
- **Matkustusmukavuutta lisäävät sovellukset**
- **Simulaattorin kehitys kuljettajakoulutusta varten**
- **Äänen pienentäminen**

Liity SmartRail Ecosystemiin ja TURMS- innovaatioklusteriin!

SmartRail Ecosystem

Tampereen
Ratikka

- Testaa ja kehitä tuotettasi Tampereen raitiotiejärjestelmässä.
- Innovoi ja luo uusia liikekumppanuuksia eri osa-alueiden ammattilaisten kanssa.
- Ole mukana luomassa raitiotien tulevasuutta.
- Lisätietoja osoitteissa:
  - www.smartrailecosystem.com
  - <https://www.tampereenratikka.fi/lyylilivinglab/lyyli/>

SmartRail Ecosystem & Lyyli Living Lab Day 11.6.2025

You are invited to the SmartRail Ecosystem & Lyyli Living Lab Day on Wednesday 11.6.2025 in Tampere. The event will be held both on-site and in webinar format.

Please register for the event via the link below. Registration is open until 4.6.

[Register for the event](#)

More information on the website:

<https://www.tampereenratikka.fi/en/lyyli-news/smartrail-ecosystem-lyyli-living-lab-paiva-11-6-2025/>

9:00-09:30 Kahvit

9:30-11:30 SmartRail Ecosystem Day (Webinar)

- Status of SmartRail Ecosystem
- 3rd innovation phase of SmartRail Ecosystem
- Keynote by City of Tampere
- Building joint offerings in ecosystems
- SmartRail#3 usecases & company presentations

11:30-13:00 Lounas

13:00-14:00 Lyyli Living Lab: Utilizing Lyyli tram in R&D (Webinar)

- Examples of utilizing Lyyli Living Lab in research and development & product development
- How to utilize Lyyli Living Lab & how to get involved
- Discussion

14:00-14:30 Tauko

14:30-16:00 Lyyli Living Lab internal event for cluster members

- Lyyli Living Lab offering
- Needs and ideas of cluster members
- Development needs: how Lyyli Living Lab should be developed and advanced in future

Kiitos!

**Tampereen
Ratikka**